

Sygn. akt: III U 889/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 03 października 2013r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. do SO Monika Obrębska
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Bednarek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 03 października 2013r. w O.

sprawy z odwołania J. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

z dnia 29.04.2013r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. G. prawo do emerytury począwszy od 01.04.2013r.;
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

III U889/13

UZASADNIENIE

J. G. złożył odwołanie od decyzji ZUS z dnia 29.04.2013r., którą to decyzją organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Odwołujący w swoim odwołaniu wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez uznanie, że spełnia ustawowe przesłanki do przyznania mu wcześniejszej emerytury. W uzasadnieniu podniósł, że nie zgadza się z decyzją ZUS, gdyż od 15.11.1971r. do 26.04.1989r. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace, o których mowa w Wykazie A dział XIV, poz. 12, stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983r.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie podnosząc, że pomimo osiągnięcia wieku 60 lat oraz wykazania ponad 25 letniego okresu składkowego i nieskładkowego, odwołujący nie legitymuje się 15 letnim okresem pracy szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy

nie uwzględnił odwołującemu jako okresów pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okresów pracy od 23.07.1969r. do 09.11.1971r. z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w P., okresu od 15.11.1971r. do 30.04.1987r. z tytułu zatrudnienia w Wytwórni (...) w W. oraz okresu od 01.05.1987r. do 26.04.1989r. w Zakładzie Produkcji (...) w W., ponieważ znajdujące się w aktach odwołującego świadectwa pracy dotyczące w/w okresów zatrudnienia, nie spełniają wymogów świadectw pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił i zważył co następuje:

W dniu 15.04.2013r. J. G. zwrócił się do ZUS Oddział w P. z wnioskiem o ustalenie uprawnień do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, z uwzględnieniem pracy w szczególnych warunkach.

ZUS w oparciu o przedłożoną przez ubezpieczonego dokumentację ustalił, że J. G. zgromadził na dzień 1.01.1999r. sumaryczny staż pracy wynoszący 29 lat, 1 miesiąc i 17 dni, w tym 26 lat, 6 miesięcy i 16 dni okresów składkowych oraz 2 lata, 7 miesięcy i 1 dzień okresów nieskładkowych. ZUS nie uznał ubezpieczonemu żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach.

W ocenie Sądu Okręgowego odwołanie J. G. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z §4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze emerytura przysługuje ubezpieczonemu, urodzonemu po dniu 31.12.1948r. który łącznie spełnił następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn;
2. nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na dochody budżetu państwa;
3. w dniu wejścia w życie ustawy (tj. 1.01.1999r.) udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy.

J. G. urodził się w dniu (...) tak więc wiek 60 lat osiągnął (...) nie jest członkiem OFE, a na dzień 1.01.1999r. zgromadził 29 lat, 1 miesiąc i 17 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Kwestią sporną pomiędzy stronami pozostawało jedynie czy odwołujący legitymuje się 15 - letnim okresem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Odwołujący w toku postępowania wywodził, że w szczególnych warunkach pracował od 15.11.1971r. do 26.04.1989r., gdzie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zajmował się wyłącznie pracami przy spawaniu. Nie kwestionował natomiast, że w Przedsiębiorstwie (...) w P. nie pracował w szczególnych warunkach.

W celu ustalenia rzeczywistego charakteru pracy odwołującego w spornym okresie, Sąd dopuścił dowód z zeznań świadków A. G. i J. W., zeznań odwołującego przesłuchanego w charakterze strony, przeprowadził też dowód z dokumentów z akt osobowych.

Z zeznań świadków A. G. i J. W. wynika, że pracowali oni razem z odwołującym w Wytwórni (...) w W., a następnie w Zakładzie Produkcji (...) w W.. Świadkowie potwierdzili, że odwołujący zajmował się tam tylko i wyłącznie spawaniem. Świadek A. G. zeznał, że on był zatrudniony jako pierwszy pracownik w firmie, zaraz po przyjęciu został wysłany na kurs spawacza i tak naprawdę zajmował się tylko spawaniem, pomimo angażu ślusarz – spawacz. Dodał, że on pracował w takim samym charakterze jak odwołujący i uzyskał prawo do wcześniejszej emerytury, ale dopiero po odwołaniu do Sądu. Podobnie świadek J. W. zeznał, że on przyjął się do pracy w 14.11.1972r., wówczas odwołujący G. już pracował, wykonywał wszystkie roboty związane ze spawaniem. Dodał, że on sam miał angaż ślusarza, spawacza, monterą,

brygadzysty, a tak naprawdę zajmował się tylko spawaniem. Świadek wyjaśnił, że monterzy dokonywali tzw. spawów montażowych. Wstępne montowanie konstrukcji stalowych polegało na dokonywaniu spawów montażowych, a dopiero potem były spawy wykończeniowe, którymi zajmował się m.in. odwołujący. J. W. dodał, że 90 % pracowników firmy to byli spawacze.

Zeznania świadków w pełni korespondują z zeznaniami odwołującego przesłuchanego w charakterze strony, który zeznał, że przez cały sporny okres zatrudnienia pracował wyłącznie jako spawacz. Odwołujący zeznał, że od pierwszego dnia pracy w Wytwórni (...) w W. pracował jako spawacz, pomimo angażu ślusarza – spawacza. W maju 1972r. został wysłany na kurs spawalniczy, wcześniej spawał bez formalnych uprawnień. Żadnych ślusarskich prac nie wykonywał. Spawał konstrukcje stalowe, więzary, formy do zalewania elementów domów. Było to spawanie elektryczne, później elektryczno - gazowe. Odwołujący wyjaśnił, że angaż montera konstrukcji stalowych wziął się stąd, że spawał konstrukcje stalowe. Będąc brygadzystą spawał tak samo jak inni, dodatkowo musiał tylko rano ustalić, kto ma jakie obowiązki.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i odwołującego. Świadców to osoby, które pracowały z odwołującym w spornym okresie, stąd posiadali wiedzę w przedmiocie rzeczywistego charakteru jego pracy i wykonywanych czynności. Zeznania świadków korespondują z zeznaniami odwołującego. Świadców są osobami obcymi dla odwołującego, nie zainteresowanymi w żaden sposób wynikiem rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy.

J. G. na potwierdzenie tezy, że w spornym okresie zajmował się wyłącznie spawaniem, złożył do akt książeczkę spawacza nr (...), z której wynika, że kurs podstawowy spawania lukowego ukończył 06.10.1972r., następnie z dniem 30.06.1976r. ukończył kurs spawania blach i kształtowników, a z dniem 28.12.1979r. kurs spawania w osłonie CO² (vide książeczka spawacza k. 19a.s). Powyższy dokument nie budził żadnych wątpliwości Sądu do jego wiarygodności i autentyczności.

Sąd w toku postępowania uzyskał też akta osobowe J. G., za okres jego zatrudnienia od 15.11.1971r. do 26.04.1989r. Akta te potwierdzają, że zakład pracy odwołującego ulegał przekształceniom własnościowym. Analiza dokumentów z akt osobowych J. G. wskazuje, że został on przyjęty do pracy z dniem 15.11.1971r. na stanowisko ślusarza – spawacza (vide k. 8 a.o.). Z dniem 01.02.1984r. powierzono mu obowiązki montera konstrukcji stalowych, ślusarza-spawacza (vide k.19). Z dniem 01.08.1984r. powierzono mu obowiązki montera konstrukcji stalowych (vide k.22). Z dniem 01.05.1987r., po reorganizacjach zakładu pracy odwołujący zawarł nową umowę z (...) Przedsiębiorstwem Budowlanym – Spółka z o.o. w W., gdzie powierzono mu obowiązki montera konstrukcji stalowych (k. 24). Tak też stanowisko pracy było określane do końca zatrudnienia (vide a.o.).

Sąd przeprowadził również dowód z dokumentów z akt sprawy J. W. o sygn. akt. III U 333/11 i A. G. o syn. akt. III U 1556/10, których analiza potwierdza, że obaj świadkowie uzyskali prawo do wcześniejszej emerytury z uwzględnieniem pracy w szczególnych warunkach w (...) w W.. J. W. został zaliczony okres od 14.11.1972r. do 21.05.1989r. na stanowisku spawacza, pomimo angażu ślusarza- spawacza , montera konstrukcji stalowych i brygadzysty (czyli dokładnie takich samych, jakie figurują w aktach osobowych odwołującego). W uzasadnieniu wyroku z dnia 24.08.2011r. Sąd Okręgowy wskazał, że z niebudzących wątpliwości zeznań świadków wynika, że J. W. pomimo posiadania angażu ślusarza – spawacza, montera konstrukcji stalowych i brygadzysty, faktycznie wykonywał pracę spawacza. Podobnie z analizy dokumentów akt sprawy A. G. wynika, że Sąd zaliczył mu do okresów pracy w szczególnych warunkach okres zatrudnienia od 01.01.1972r. do 30.06.1986r., uznając, że w tym okresie pomimo angażu ślusarz – spawacz, wykonywał w istocie pracę spawacza.

Reasumując powyższe Sąd uznał za zasadne zaliczenie odwołującemu do okresów pracy w szczególnych warunkach okres zatrudnienia J. G. od 15.11.1971r. do 30.09.1979r., od 17.10.1979r. do 02.01.1981r., od 04.01.1981r. do 01.10.1987r. i od 08.01.1988r. do 26.04.1989r. tj. łącznie okres 17 lat, 1 miesiąca i 2 dni, jako prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, o których mowa w wykazie A Dział XIV poz. 12 załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Podkreślić w tym miejscu należy, że zgodnie z ugruntowanym w tym zakresie

orzecnictwem i doktryną, to nie nazwa zajmowanego stanowiska, ale rodzaj powierzanej pracy, ma najistotniejsze znaczenie dla oceny czy pracownik wykonywał prace w szczególnych warunkach bądź szczególnym charakterze. Z przeprowadzonych w przedmiotowej sprawie dowodów wynika bezsprzecznie, że w spornym okresie odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę spawacza. Zwrócić też należy uwagę, że praca spawacza faktycznie była elementem montowania konstrukcji stalowych. Sąd nie uwzględnił do stażu pracy w szczególnych warunkach jedynie okresów od 01.10.1979r. do 16.10.1979r., dnia 03.01.1981r. i okresu od 02.10.1987r. do 07.01.1988r., gdyż w tych dniach wystąpiła nieobecność usprawiedliwiona. Okresy te nie zostały również zaliczone do ogólnego stażu pracy (vide zaskarżona decyzja - akta ZUS).

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd na podstawie art. 477¹⁴ §2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał J. G. prawo do emerytury począwszy od 1.04.2013r – tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym odwołujący złożył wniosek o świadczenie, stosownie do art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującemu prawo do emerytury, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego odnośnie do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji tj. zarówno przyznającego prawo do świadczenia, jak też jego brak (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.04.2010 roku, II UK 330/09, LEX 604220). W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do obciążenia organu rentowego odpowiedzialnością za nieustalenie wszystkich okoliczności niezbędnych do wydania decyzji o przyznaniu odwołującemu prawa do wcześniejszej emerytury. ZUS nie dysponował bowiem niezbędnymi i wystarczającymi dokumentami pozwalającymi na uznanie pracy odwołującego w spornych okresach, jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Dopiero na etapie postępowania sądowego po przeprowadzeniu stosownego postępowania dowodowego odwołujący w sposób niewątpliwy wykazał, że zgromadził wymagany ustawą 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych. Z tych względów orzeczono jak w pkt. 2 wyroku.